

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

VOLUME 14, NUMBER 23

JUNE 17, 1983

สถานการณ์อหิวาตกโรค 273

CHOLERA SURVEILLANCE 274,

รายงานโรคติดต่ออันตราย 284

EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

สถานการณ์อหิวาตกโรค สัปดาห์ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๒๖ ได้รับรายงานผู้ป่วย ๓๔ ราย ไม่มีตาย จาก ๑๒ จังหวัด เป็นผู้ป่วยที่มีวันเริ่มป่วยระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๔ ราย วันที่ ๒๔ พฤษภาคม - ๔ มิถุนายน ๔ ราย วันที่ ๒๒ - ๒๔ พฤษภาคม ๑๐ ราย วันที่ ๑๕ - ๒๑ พฤษภาคม ๕ ราย และวันที่ ๘ - ๑๔ พฤษภาคม ๑ ราย จังหวัดที่รายงานผู้ป่วยรายใหม่เข้ามาในสัปดาห์นี้คือ .-

- กรุงเทพมหานคร ๑ ราย ที่เขตบางเขน
- สมุทรสาคร ๓ ราย ที่อำเภอเมือง
- สมุทรปราการ ๑ ราย ที่อำเภอเมือง
- สระบุรี ๑ ราย ที่อำเภอพระพุทธบาท
- เชียงใหม่ ๑๐ ราย ที่อำเภอหางดง ๖ ราย และอำเภอสารภี ๔ ราย
- น่าน ๑ ราย ที่อำเภอเมือง
- นครราชสีมา ๓ ราย ที่อำเภอเมือง อำเภอโชคชัย และอำเภอโนนสูง
อำเภอละ ๑ ราย
- ร้อยเอ็ด ๑ ราย ที่อำเภออาจสามารถ
- สุราษฎร์ธานี ๓ ราย ที่อำเภอเมือง อำเภอกาญจนดิษฐ์ และอำเภอพุนพิน
อำเภอละ ๑ ราย
- นครศรีธรรมราช ๓ ราย ที่อำเภอเมือง
- สตูล ๔ ราย ที่อำเภอเมือง
- ชุมพร ๒ ราย ที่อำเภอเมือง และอำเภอปะทิว อำเภอละ ๑ ราย

รวมผู้ป่วยตั้งแต่ต้นปีทั่วประเทศ ป่วย ๑,๐๕๕ ราย ตาย ๒๔ ราย

CHOLERA SURVEILLANCE - การกลับมาของเชื้ออหิวาต์ classical biotype

บังคลาเทศ - ตั้งแต่ช่วงปี ๑๙๖๐ จนถึงต้นช่วงปี ๑๙๗๐ พร้อม ๆ กับการเริ่มต้นขึ้นของการระบาดใหญ่ (pandemics) ครั้งที่ ๗ ของอหิวาตกโรคจาก eltor biotype V.cholerae 01, เชื้อ classical biotype V.cholerae กลับค่อย ๆ หายไป มีรายงานผู้ป่วยอหิวาต์จาก classical biotype เพียงไม่กี่รายที่เมืองกัลกัตตาระหว่างปี ๑๙๖๘ - ๑๙๖๙ สำหรับในดากา, บังคลาเทศ ยังคงพบผู้ป่วยจาก classical biotype ได้จนถึงเดือนสิงหาคม ๑๙๗๓ หลังจากนั้นเป็นผู้ป่วยจาก eltor biotype ทั้งหมด การเพาะเชื้อจากผู้ป่วยหรือจากสิ่งแวดล้อมในที่ต่าง ๆ ไม่พบ classical biotype อีกเลย

จนกระทั่งในเดือนตุลาคม ๑๙๗๔ เริ่มพบผู้ป่วย ๔ ราย ที่ตรวจพบเชื้อ classical biotype ศูนย์วิจัยโรคอุจจาระร่วงนานาชาติที่บังคลาเทศ (ICDDR,B) แยกเชื้อ classical biotype ได้อีก ๑ รายในปี ๑๙๗๔ และ ๓ รายในปี ๑๙๘๐ ต่อมาในปี ๑๙๘๑ สถาบันสาธารณสุข (IPH) ในเมืองดากา ตรวจเชื้อจากผู้ป่วยในอำเภอ Mymensingh ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองดากา ๑๓๐ กม. แยกได้เชื้อ classical biotype เพิ่มอีกจำนวน ๒ strains

ตามปกติเชื้อ Vibrio cholerae ที่ตรวจพบทุกรายในบังคลาเทศจะได้รับ การตรวจ chicken cells agglutination ทดสอบความไวต่อ Polymixin B (50 IU) และหา phage type โดย Mukherjee's classical phage group IV และ eltor phage group 5 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๑๙๘๐ ถึง กันยายน ๑๙๘๒ ได้ตรวจเชื้อ V.cholerae ที่แยกได้กว่า ๓๕๐๐ ราย โดยวิธีดังกล่าวทั้งหมดเป็น eltor biotype เริ่มพบ classical biotype รายแรกในวันที่ ๔ กันยายน ๑๙๘๒ จากผู้ป่วยที่ไม่มีประวัติการเดินทางไปต่างถิ่นเลย และหลังจากนั้นตั้งแต่ ๔ กันยายน ถึง ๒๒ ตุลาคม ๑๙๘๒ ตรวจพบ classical biotype รวมทั้งสิ้น ๔๔๑ ราย (ตารางที่ ๑)

ตัวอย่างเชื้อที่พบจากการระบาดในปี ๑๙๘๒ จำนวนหนึ่งถูกนำมาตรวจสอบหา phage type โดย Mukherjee's classical cholera phage พบว่าเป็น type 3 และเมื่อตรวจโดยวิธีทางชีวเคมี และวิธีอื่น ๆ ที่ใช้ตามปกติ พบว่าเชื้อกลุ่มนี้มีคุณสมบัติไม่แตกต่างจากเชื้อ classical biotype ที่พบในปี ๑๙๖๔ และ ๑๙๗๔

จากนั้นมาได้มีการตรวจสอบเชื้อหวัดที่แยกได้ในโรงพยาบาลในเมือง

Matlab, Rangpur และเมือง Chittagong แต่ก็ไม่พบ classical biotype

เป็นที่น่าสังเกตว่าเชื้อ classical biotype ที่พบในปี ๑๙๘๒ นั้น เกิดขึ้นในหลาย ๆ ท้องที่พร้อมกันกับ eltor biotype เป็นลักษณะที่แตกต่างจากปีก่อน ๆ ซึ่งมักจะพบเป็น sporadic cases การกลับมาของเชื้อ classical biotype ครั้งนี้เป็นสิ่งกระตุ้นเตือนว่า นอกจากการรักษาพยาบาลและการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพแล้ว เราต้องมีการเฝ้าระวังที่เข้มแข็งจึงจะจัดการกับปัญหานี้ได้

ตารางที่ ๑ จำนวนรายของเชื้อ V.cholerae 01 ที่แยกได้โดย ICDDR,B เป็น

รายสัปดาห์ ตั้งแต่ ๔ กันยายน ถึง ๒๒ ตุลาคม ๑๙๘๒

								รวม
Biotypes	๔-๑๐	๑๑-๑๗	๑๘-๒๔	๒๕-๑	๒-๘	๙-๑๕	๑๖-๒๒	๔-๒๒
	กย.	กย.	กย.	กย.ตค.	ตค.	ตค.	ตค.	กย.ตค.
Classical	Inaba ๒๔	๔๐	๗๖	๖๗	๘๖	๑๒๖	๑๓๒	๕๕๑
	Ogawa -	-	-	-	-	-	-	-
Eltor	Inaba ๕๒	๔๔	๒๙	๓๒	๔๐	๕๒	๕๖	๓๐๕
	Ogawa ๓๔	๒๓	๒๙	๒๓	๔๑	๕๕	๙๑	๒๙๖